

Kommunstyrelsen

Årsredovisning för Nacka kommun 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunfullmäktige fastställer Nacka kommuns årsredovisning för 2021 i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 31 mars 2022.

Kommunfullmäktige beslutar att kostnaderna för covidbonusen, på 72 miljoner kronor, bokförs på verksamhetsåret 2022 och finansieras av motsvarande överskott för skatteintäkter och generella statsbidrag.

Sammanfattning

Årsredovisningen är en återrapportering av ekonomi och måluppfyllelse för det gångna året. Årsredovisningen innehåller även en bedömning om kommunen lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Nacka kommun redovisar ett ekonomiskt resultat på +540,1 miljoner kronor för 2021, vilket är -94,1 miljoner kronor lägre än årsbudget. Resultatet beror till stor del på ett utökat finansieringsåtagande för pågående utbyggnad av tunnelbanan med 417,3 miljoner kronor, men uppvägs till en del av högre intäkter i form av gåvor, ökade skatteintäkter och att samtliga nämnder håller budget eller går med överskott.

Resultatet efter balanskravsjusteringar uppgår till +522,1 miljoner kronor eller 8,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det finns emellertid i resultaten jämförelsestörande poster både på intäkt- och kostnadssidan. När jämförelsestörande poster eliminerats från kommunens resultat på +540,1 miljoner kronor blir det justerade resultatet +398,6 miljoner kronor eller 6,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det är klart över uppsatt mål om att kommunen ska sträva efter resultatöverskott motsvarande minst 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Soliditeten i kommunen har ökat och bedöms som mycket god. Investeringarna var vid årets slut, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, finansierade till 100,0 procent med egna medel.

Under 2021 var kommunens nettoinvesteringar på -616,7 miljoner kronor. Låneskulden har varit oförändrad under året och uppgår till 1 350 miljoner kronor.

Kommunkoncernens resultat uppgår till +541,1 miljoner kronor. Förbättringen förklaras av goda resultatnivåer för både kommunen och koncernen Nacka stadshus AB.

Årsredovisningen ska innehålla en samlad bedömning om kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning. Bedömningen utifrån ett helhetsperspektiv är att god ekonomisk hushållning är uppfyllt.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska årsredovisning upprättas av kommunstyrelsen. Med anledning av detta har stadsledningskontoret upprättat en årsredovisning för Nacka kommun 2021. I årsredovisningen ingår i huvudsak en förvaltningsberättelse, finansiella rapporter (resultaträkning, kassaflödesanalys, balansräkning, vilka redovisningsprinciper som gäller samt en drift- och investeringsredovisning) och en sammanfattande beskrivning av kommunens verksamheter under 2021.

Nacka kommun redovisar ett resultat på +540,1 miljoner kronor för 2021, vilket är 94,1 miljoner kronor lägre än budget på 634,2 miljoner kronor. Resultatet är till stor del en följd av kommunens utökade finansieringsåtagande för den pågående utbyggnaden av tunnelbanan med -417,3 miljoner kronor, men uppvägs till stor del av högre intäkter i form av gåva på +594,5 miljoner kronor för Tollare och försäljningar.

Förutom gåvor och försäljningar bidrar ökade skatteintäkter och att nämnderna visar på överskott jämfört med budget positivt till resultatet. Kommunens skatteintäkter uppgår till +6 020,7 miljoner kronor vilket är en ökning med +355,7 miljoner kronor från år 2020. Jämfört med budget visar skatteintäkter en positiv avvikelse på +182,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på en snabbare ekonomisk återhämtning från pandemin. Sammantaget avviker skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning positivt mot budget med +181,5 miljoner kronor.

Nämnderna redovisar ett samlat överskott på 67,4 miljoner kronor. Samtliga nämnder redovisar överskott eller håller budget. Två nämnder kommunstyrelsen samt natur- och trafiknämnden signalerade tidigt under året om underskott för 2021. Under året har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Även natur- och trafiknämnden prognostiserade ett underskott för året men resultatet blev ett överskott på +0,7 miljoner kronor. Det beror främst på att flera anläggningar inte hade färdigställts under året som planerat.

Störst överskott på +55,3 miljoner kronor återfinns inom arbets- och företagsnämnden. Överskottet beror främst på en lägre efterfrågan på vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser än budgeterat. Fortsatt minskat flyktingmottagande samt lägre kostnader för ekonomiskt bistånd och slopade återbetalningskrav av statsbidrag bidrar också till nämndens överskott.

Det justerade balanskravsresultatet för år 2021 blev +522,1 miljoner kronor. Det motsvarar 8,6 procent av kommunens samlade skatteintäkter och generella statsbidrag. Det finns jämförelsestörande poster både på intäkt- och kostnadssidan. När jämförelsestörande poster eliminerats från kommunens resultat på 540,1 miljoner kronor blir det justerade resultatet +398,6 miljoner kronor eller 6,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det är klart över uppsatt mål om att kommunen ska sträva efter resultatöverskott motsvarande minst 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunens soliditet är god och uppgår till 50,2 procent vilket är en ökning med 0,9 procent jämfört med 49,3 procent 2020. Soliditeten inklusive kommunens pensionsåtagande är 37,4 procent och har ökat med 2,1 procentenheter jämfört med 35,3 procent 2020.

Kommunens låneskuld uppgår till 1 350,0 miljoner kronor, vilket är oförändrat jämfört med förra årsskiftet. Kommunen vidareutlånar 1 193,4 miljoner kronor till kommunens bolag vilket innebär att kommunens egen låneskuld är 157,6 miljoner kronor.

Investeringarna var vid årets slut, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, till 100,0 procent finansierade med egna medel. Det är över målet på 50,0 procent och ger förutsättningar till ytterligare investeringar kommande år. Nettoinvesteringarna uppgick till -616,7 miljoner kronor. Till de större pågående investeringarna under 2021 hör Värmdövägen etapp 3, Sickla industriväg samt Bo Gård skola tillbyggnad och Sigfridsborgs skola utbyggnad.

Nacka kommun äger ett fåtal bolag som ingår i stadshuskoncernen. Koncernen består av Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljnings AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB samt Bo 1:207 AB. Nacka Stadshus AB och dotterbolagens samlade rörelseresultat uppgick till 39,2 miljoner kronor (49,7 miljoner kronor 2020). Det lägre rörelseresultatet beror främst på ett lägre rörelseresultat för Nacka Energi AB. I den sammanställda redovisningen där kommunen och bolagen läggs ihop uppgick resultatet till 541,1 miljoner kronor. Resultatet förklaras av goda resultatnivåer för både kommunen och för stadshuskoncernen.

Under 2021 har stadsutvecklingen fortsatt enligt plan och i slutet av året kunde de första boende flytta in i det nya området Nya Gatan i centrala Nacka nära Nacka Forum. Nacka utsågs till årets nyföretagarkommun och kommunen uppvisar även mycket goda resultat i årets medborgarundersökning.

Nackas befolkning ökade med 1 729 personer. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,6 procent och är något högre i jämförelse med tillväxttakten under de senaste två åren. I slutet av året var antalet Nackabor 108 234. Befolkningsutvecklingen är starkt kopplat

till skapandet av nya bostadsområden och bostadsbyggande. Under 2021 påbörjades byggandet av cirka 700 nya bostäder och cirka 600 bostäder färdigställdes, vilket är något lägre än tidigare år. Nya bostäder har exempelvis tillkommit på Nya Gatan i centrala Nacka, i Orminge och på Kvarnholmen och Nacka strand. Det har även färdigställts bostäder i andra områden i kommunen, exempelvis småhus och radhus i Älta och Saltsjö-Boo.

Nacka kommun har höga mål för alla sina verksamheter och många verksamheter i Nacka är bland landets bästa avseende kvalitet och effektivitet. Uppföljningen av kommunens fyra övergripande mål visar att måluppfyllelsen är god eller mycket god inom samtliga övergripande mål. Målet ”Maximalt värde för skattepengarna uppnår en hög måluppfyllelse på 72,6 procent. Målet ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka” har lägst måluppfyllelse med 58,6 procent.

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Utifrån uppfyllelsegraden av de övergripande målen och de finansiella resultatindikatorerna bedöms Nacka kommun och dess bolag sammantaget ha en god ekonomisk hushållning. Under året utsågs Nacka till Sveriges mest stabila kommun av teknik – och analysföretaget WSP. Standard & Poors, som bedömer kommunens finansiella styrka och styrning, har även i år gett kommunen det högsta ratingbetyget (AAA).

50 års jubilaren Nacka kommun står sig starkt ekonomiskt och visar på goda verksamhetsresultat. Även kommunkoncernen redovisar ett stabilt resultat för året. En framåtblick visar att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Det finns en viss osäkerhet i utvecklingen av skatteunderlaget framöver. Efter det senaste årets snabba återhämtning och högkonjunktur väntas en ekonomisk avmattning som påverkar skatteunderlagstillväxten och därmed kommunernas skatteintäkter. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, sätter press på verksamheterna och påverkar ekonomin. För att klara av att fortsätta leverera välfärd och service med god kvalitet är det nödvändigt att nämnderna och verksamheterna även fortsättningsvis vidtar de åtgärder som behövs såväl i form av prioriteringar som fortsatta effektiviseringar.

Finansiering av Covidbonus

Kommunfullmäktige beslutade 2022-03-21 §125, om en engångsbelöning (nedan covidbonus) till anställda hos såväl fristående som kommunala anordnare av skola, förskola, äldreomsorg och annan omsorg. Kommunfullmäktige beslutar att tilldela en totalram om 72 miljoner kronor för covidbonus. Om det skulle finansieras ur Nacka kommuns resultat 2021 eller 2022 sköts för avgörande i samband med årsbokslut för 2021.

Motivet till att bokföra kostnaden 2021, trots att beslutet togs efter balansdagen 2021-12-31, var mot bakgrund av den extraordinära händelsen som pandemin har utgjort och att belöningen avser insatser under 2020 och 2021. Beslut hade inte kunnat fattas tidigare eftersom pandemin förklarades inte längre vara en samhällsfarlig sjukdom först i år. Region Stockholm har gjort denna bedömning för den belöning som de ger till sina medarbetare. Vidare så finns det väsentlighetskriterier som revisionen normalt har, det vill säga att en avvikelse på 0,5% - 1,0% av kommunens totala intäkter kan tillåtas. Även om beloppet 72 miljoner kronor är stort så ligger det inom denna marginal.

Även med motiven ovan så anser Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) inte att denna hantering följer god redovisningssed, då det inte fanns något beslut fattat innan den 31 december 2021.

Ekonomiskt har alternativen ingen större betydelse. Resultatet för 2021 är goda och de första prognoserna för 2022 ser också positiva ut, även om det är tidigt på året. Bland annat är prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag ett större överskott som kan täcka kostnaderna för covidbonusen 2022.

Efter avvägningen mellan för- och nackdelar föreslår stadsledningskontoret att kostnaderna för covidbonusen, på 72 miljoner kronor, bokförs på verksamhetsåret 2022 och finansieras av motsvarande överskott för skatteintäkter och generella statsbidrag.

Konsekvenser för barn

Beslutet till årsredovisning för Nacka kommun 2021 innebär inte några konsekvenser med hänsyn till barnkonventionen.

Alla nämnder bedriver verksamhet som direkt eller indirekt påverkar barn och ungas livsvillkor. Årsredovisningen 2021 visar på kommunens höga ambition för såväl kvaliteten i de tjänster och service som kommunen levererar som dess livsmiljö kommunen kan erbjuda barn och unga.

I samband med tidningen Fokus årliga kommunrakning ”Här är det bäst att leva” hamnade Nacka på andra plats. Årets medborgarundersökning visar att nio av tio Nackabor kan rekommendera andra som inte bor i Nacka att flytta till kommunen. Barn och unga är nöjda med kommunens fritidsgårdar och nya spelplaner och gymnastiksal har öppnats. Inom utbildningsområdet placerar sig Nacka i den absoluta toppen, enligt olika jämförelser. Trots de utmaningar som pandemin inneburit för skolor och elever fortsätter betygsresultatet i skolorna i Nacka att ligga på en hög nivå.

Pandemin har tvingat verksamheter att ställa om under året. Extra anpassningar har gjorts i förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Trots det har pandemin inte påverkat

verksamheternas kvalitet i förskolan och i grundskolan märks ingen pandemieffekt på betygsresultaten.

Missbruk och psykisk ohälsa är en av de negativa effekterna av pandemin. Många familjer söker råd och stöd av kommunens familjemottagning. Inom barn- och familjeomsorgen har ett familjeorienterat arbetssätt i syfte att säkerställa barnets bästa vid alla beslut införts. I många kommuner är det brist på erfarna barnutredare. I Nacka har andelen erfarna och socionomutbildade barnutredare fördubblats på två år, från 45 procent till över 90 procent, vilket har uppmärksammats i media.

Sammantaget visar årsredovisningen 2021 att kommunens fortsatta arbete för god ekonomisk hushållning är kanske den viktigaste faktorn för att tillgodose barn och ungas behov av bra skolor, god boende- och utemiljö, ett rikt fritids- och kulturutbud och att få växa upp i ett tryggt Nacka.

Bilagor

- Bilaga 1 Nacka kommuns årsredovisning 2021
- Bilaga 2 Protokoll kommunfullmäktige 2022-03-21, § 125
- Bilaga 3 Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-22 § 27

Victor Kilén
Statsdirektör
Stadsledningskontoret

Jörn Karlsson
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Mathias Möller
Controller
Controllerenheten